

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
У П Р А В А Ц А Р И Н А
01/3 број Д-19275/1
19.10.2007. године
Б Е О Г Р А Д

Ц А Р И Н А Р Н И Ц И
(н/р управнику царинарнице)

С В И М

Предмет: Примена Споразума о слободној трговини
у централној Европи (СЕФТА 2006)

Дана 19. децембра 2006. године у Букурешту је потписан Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006) (у даљем тексту: Споразум). У складу са предвиђеном процедуром и динамиком ратификације, почев од 26.07.2007. године Споразум је ступио на снагу за следеће потписнице: Албанија, Црна Гора, Македонија, Молдавија и УНМИК (територија Косова и Метохије). Накнадно је и Хрватска доставила ратификационе инструменте, тако да се почев од 23.08.2007. године и она укључила у примену Споразума.

Усвајањем Закона о ратификацији Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи ("Службени гласник Републике Србије" бр. 88/2007) стекли су се услови за почетак примене Споразума од стране Републике Србије, за коју ће Споразум ступити на снагу тридесетог дана од дана депоновања њених инструмената ратификације.

У складу са прописаном процедуром, Република Србија почеће да примењује Споразум почев од 24.10.2007. године.

Даном ступања на снагу Споразума **престаће да важе** билатерални споразуми о слободној трговини са Албанијом, Хрватском, Македонијом и Молдавијом.

Споразум о слободној трговини између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине ("Службени лист СРЈ - Међународни уговори, бр. 4/2002") **примењиваће се и даље**, све док Споразум (СЕФТА 2006) не ступи на снагу и за Босну и Херцеговину.

О процедурама и поступку са робом у промету са Црном Гором и Косовом, са аспекта Споразума (СЕФТА 2006), царинарнице ће бити новим актом накнадно обавештене.

У циљу правилне и једнообразне примене одредаба Споразума Управа царина даје следеће објашњење.

1. ТРГОВИНСКИ ДЕО СПОРАЗУМА

Значајан део Споразума односи се на трговину робама. Посебно је важно нагласити да се Споразум односи искључиво на трговину између Страна уговорница СЕФТА 2006. Између осталог то значи да се, без обзира на могућност кумулације порекла са трећим земљама или територијама, правила о пореклу робе дефинисана у Анексу 4 уз Споразум примењују искључиво на производе који се извозе из једне Стране уговорнице у другу Страну уговорницу СЕФТА 2006.

2. ПРАВИЛА О ПОРЕКЛУ РОБЕ

Правила о пореклу робе садржана су у Анексу 4 уз Споразум (“Протокол о дефиницији појма производи са пореклом и методама административне сарадње”, у даљем тексту: Протокол). Она су базирана на пан-европским правилима о пореклу робе, која су се примењивала и у билатералним споразумима о слободној трговини са земљама у окружењу.

3. СТРУКТУРА ПРОТОКОЛА

Протокол садржи основни текст, у којем је 40 чланова груписано у 7 глава, као и 4 прилога:

Глава I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

- Члан 1. Дефиниције

Глава II ДЕФИНИЦИЈА ПОЈМА “ПРОИЗВОДИ СА ПОРЕКЛОМ”

- Члан 2. Општи услови
- Члан 3. СЕФТА кумулација порекла
- Члан 4. Кумулација порекла у оквиру процеса стабилизације и придруживања
- Члан 5. Потпуно добијени производи
- Члан 6. Довољно обрађени или прерађени производи
- Члан 7. Недовољни поступци обраде или прераде
- Члан 8. Квалификациона јединица
- Члан 9. Прибор, резервни делови и алати
- Члан 10. Сетови
- Члан 11. Неутрални елементи

Глава III ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

- Члан 12. Начело територијалности

- Члан 13. Директни транспорт
- Члан 14. Изложбе

Глава IV ПОВРАЋАЈ ИЛИ ОСЛОБОЂЕЊА

- Члан 15. Забрана повраћаја или ослобођења од царине

Глава V ДОКАЗ О ПОРЕКЛУ

- Члан 16. Општи услови
- Члан 17. Поступак издавања уверења о кретању робе EUR.1
- Члан 18. Накнадно издавање уверења о кретању робе EUR.1
- Члан 19. Издавање дупликата уверења о кретању робе EUR.1
- Члан 20. Издавање уверења о кретању робе EUR.1 на основу издатог или претходно попуњеног доказа о пореклу
- Члан 21. Одвојено књиговодствено исказивање
- Члан 22. Услови за сачињавање изјаве на фактури
- Члан 23. Овлашћени извозник
- Члан 24. Важност доказа о пореклу
- Члан 25. Подношење доказа о пореклу
- Члан 26. Сукцесивни увоз
- Члан 27. Изузећа од доказивања порекла
- Члан 28. Пратећи документи
- Члан 29. Чување доказа о пореклу и пратеће документације
- Члан 30. Неслагање и формалне грешке
- Члан 31. Износи изражени у еврима

Глава VI МЕТОДИ АДМИНИСТРАТИВНЕ САРАДЊЕ

- Члан 32. Међусобна помоћ
- Члан 33. Провера доказа о пореклу
- Члан 34. Решавање спорова
- Члан 35. Казне
- Члан 36. Слободне зоне

Глава VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

- Члан 37. Прелазне одредбе за робу у провозу или у складишту
- Члан 38. Измене протокола
- Члан 39. Поткомитет за царинска питања
- Члан 40. Прилози I - IV

Листа прилога

- Прилог I: Уводне напомене уз Листу у Прилогу II
- Прилог II: Листа обраде или прераде коју треба извршити на материјалима без порекла како би прерађени производ могао да стекне статус производа са пореклом

Прилог III: Обрасци уверења о кретању робе EUR.1 и захтева за издавање уверења о кретању робе EUR.1

Прилог IV: Текст изјаве на фактури

Свака глава у протоколу садржи одређен број чланова, од којих сваки дефинише одређен аспект Протокола. Они представљају правни основ на којем се заснива систем порекла робе који је у овом моменту на снази у оквиру тзв. пан-европске кумулативне зоне.

4. СТИЦАЊЕ СРПСКОГ ПОРЕКЛА

Производ стиче порекло Србије уколико је у потпуности добијен у Србији (члан 2(а)) или је довољно обрађен или прерађен у Србији (члан 2(б)).

Потпуно добијени производи из члана 2(а) таксативно су набројани у члану 5. Протокола.

Довољно обрађеним или прерађеним производима, поменути у члану 2(б), сматрају се производи који испуњавају услове из члана 6. Протокола. Ради се о производима који нису у потпуности добијени, али испуњавају услове из Листе обраде или прераде (Прилог II Протокола).

5. КУМУЛАЦИЈА ПОРЕКЛА

Чл. 3. и 4. Протокола регулишу питање кумулације порекла. Обзиром на чињеницу да Република Србија нема потписан Споразум о стабилизацији и придруживању са Европском унијом, члан 4. Протокола неће се примењивати даном ступања на снагу Споразума.

5.1 Значење израза “кумулација порекла”

Кумулација порекла значи да се производи пореклом из било које земље или територије са којом је могућа кумулација порекла (у даљем тексту: “партнери”) могу сматрати **производима са пореклом**.

Израз “партнери” нема никакво правно значење и користи се само у сврху једноставнијег презентирања одредби Протокола у овом акту.

5.2 Земље или територије са којима је могућа кумулација порекла (“партнери”)

Даном ступања на снагу Споразума, земљама или територијама “партнерима”, у смислу Протокола, **сматраће се:**

- Албанија;
- Црна Гора;
- Хрватска;
- Македонија;
- Молдавија; и
- UNMIK (Косово и Метохија).

Са наведеним странама уговорницама Република Србија може да примењује дијагоналну кумулацију порекла.

5.3 Земље или територије са којима није могућа кумулација порекла

Члан 3. став 2. Протокола предвиђа могућност дијагоналне кумулације порекла са Европском заједницом, Норвешком, Швајцарском и Турском, међутим они се даном ступања на снагу Споразума **неће сматрати “партнерима”**, обзиром да Република Србија са наведеним земљама, односно територијама нема потписане споразуме о слободној трговини (што је основни услов из члана 3. став 5. Протокола).

Дакле, у односу на Републику Србију, **дијагонална кумулација порекла са наведеним земљама, односно територијама није могућа**. Ово укључује и Босну и Херцеговину, све док и за ову Страну уговорницу СЕФТА 2006 Споразум не ступи на снагу, о чему ће царинарнице бити благовремено обавештене.

Уколико се у поступку увозног царинења, у циљу примене преференцијала, царинским органима Републике Србије приложи доказ о пореклу у којем је назначено да је примењена кумулација порекла са неком земљом или територијом наведеном у претходна два става, такав доказ о пореклу неће бити прихваћен, а царинење може да се изврши без примене преференцијала.

6. ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ПОРЕКЛА РОБЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Поступак утврђивања преференцијалног порекла производа, која се извозе у неку другу Страну уговорницу СЕФТА 2006, представља процедуру која у обзир узима одредбе чл. 1-11. Протокола, као и Прилоге I и II уз Протокол.

Поступак утврђивања преференцијалног порекла производа који се извози из Републике Србије шематски је приказан дијаграмом тока (Прилог 1 уз овај акт).

НАПОМЕНА:

Приликом коришћења шематског приказа поступка утврђивања преференцијалног порекла производа, обавезно је узети у обзир “Напомене уз шему” одштампане на полеђини.

**ПРИЛИКОМ УТВРЂИВАЊА ПОРЕКЛА ПРОИЗВОДА КОЈИ
СЕ ИЗ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ИЗВОЗЕ У ДРУГЕ СТРАНЕ
УГОВОРНИЦЕ СЕФТА 2006, ЦАРИНСКИ СЛУЖБЕНИЦИ
ДУЖНИ СУ ДА ПРИМЕЊУЈУ МЕТОДОЛОГИЈУ ДАТУ У
ПРИЛОЖЕНОЈ ШЕМИ.**

Скреће се пажња царинарницама да је стриктно поштовање редоследа датог у приложеном шематском приказу од посебне важности за исправно утврђивање порекла робе.

6.1 Резултат поступка утврђивања порекла робе

Као резултат спроведеног поступка утврђивања порекла производа који се из Републике Србије извози у неку другу Страну уговорницу СЕФТА 2006, могући су следеће ситуације:

- а) производ има порекло Србије;
- б) производ има порекло неког од “партнера”;
- в) производ је без порекла.

Важно је уочити да у односу на правила о пореклу садржана у сада важећим билатералним споразумима о слободној трговини, постоји важна разлика: производ који се извози из Републике Србије **може имати** порекло неке земље или територије са којом је могућа кумулација порекла (ово је могуће захваљујући примени дијагоналне кумулације порекла).

6.2 Производи који приликом извоза имају порекло Србије

У складу са одредбама Протокола, приликом извоза из Републике Србије у неку другу Страну уговорницу СЕФТА 2006, производ може имати порекло Србије уколико је:

- а) у потпуности добијен (члан 5. Протокола);
- б) довољно обрађен или прерађен (члан 6. Протокола), тј. **испуњава услове из Листе обраде или прераде** (Прилог II Протокола), при чему:
  - 1) обраде или прераде извршене у Србији веће су од недовољних поступака обраде или прераде (“минимални поступци”), наведених у чл. 7. Протокола; или
  - 2) у Србији су на производу извршене само операције које се сматрају недовољним поступцима обраде или прераде (“минимални поступци”), наведени у чл. 7. Протокола, а вредност додата у Србији **премашује** вредност коришћених материјала са пореклом било ког другог “партнера” (члан 3. став 3. Протокола).

6.3 Производи који приликом извоза имају порекло “партнера”

У складу са одредбама Протокола, приликом извоза из Републике Србије у неку другу Страну уговорницу СЕФТА 2006, производ може имати порекло неког од “партнера” уколико:

- а) производ са пореклом неког од “партнера”, на којем у Србији није вршена никаква обрада или прерада задржава своје порекло (члан 3. став 4. Протокола); или
- б) **производ испуњава услове из Листе обраде или прераде** (Прилог II Протокола), при чему операције извршене на производу у Србији **не премашују** недовољне поступке обраде или прераде (“минималне операције”), наведене у чл. 7. Протокола, а вредност додата у Србији **не премашује**

вредност коришћених материјала са пореклом било ког другог “партнера” (члан 3. став 3. Протокола).

За производе који приликом извоза имају порекло “партнера” **могуће је издавање, односно сачињавање доказа о пореклу**, уколико су испуњени остали услови из Протокола.

Посебно се скреће пажња царинарницама да су приликом извоза производа који задржавају порекло неког од “партнера” (случај описан под а) у претходном пасусу) дужне да неспорно утврде порекло робе, како би се избегла могућа изигравања.

7. ДОКАЗИ О ПОРЕКЛУ

CEFTA 2006 предвиђа две врсте доказа о пореклу: уверење о кретању робе EUR.1 и изјаву на фактури. Оба документа могу се користити као доказ о пореклу, а одговарајуће одредбе Протокола дефинишу критеријуме за употребу сваког од њих.

7.1 Уверење о кретању робе EUR.1

У односу на сертификате EUR.1 који се сада користе у оквиру билатералних споразума о слободној трговини са земљама у окружењу, уверење о кретању робе EUR.1 предвиђено за CEFTA 2006 разликује се по томе што се у Рубрици 7 (Напомене) обавезно уноси назнака на енглеском језику о томе да ли је примењена кумулација порекла, а ако јесте са ким.

CUMULATION APPLIED WITH ..... (име земље(аља) или територије(а))

NO CUMULATION APPLIED

Уношење ове напомене је обавезно.

Уколико рубрика 7 уверења о кретању робе EUR.1 није на одговарајући начин попуњена, царински органи поступиће на следећи начин:

- а) Приликом извоза одбиће оверу сертификата;
- б) Приликом увоза одбиће прихватање сертификата, а тиме и примену повластице. При томе, на образац сертификата ставља се напомена: “ЦЕРТИФИКАТ НИЈЕ ПРИХВАЋЕН ИЗ ТЕХНИЧКИХ РАЗЛОГА (обавезно навести разлоге)”, која се оверава потписом овлашћеног царинског службеника и печатом. Оригинални сертификат биће враћен увознику (како би се његовом добављачу - извознику омогућило евентуално прибављање накнадно издатог сертификата), а фотокопија сертификата са унетом напоменом и овером биће одложена уз увозну документацију. Један примерак фотокопије одбијеног сертификата биће достављен Управи царина - Одељењу за порекло робе.

7.2 Изјава на фактури

Чланом 22. Протокола дефинисани су услови за сачињавање изјаве на фактури, као и основни елементи које она мора да садржава.

Текст изјаве на фактури мора да одговара ономе који је дат у Прилогу IV Протокола и може да буде у било којој језичној верзији датој у наведеном прилогу.

Изјава на фактури мора да садржи и следећу напомену:

- уколико је порекло стечено применом кумулације са материјалима пореклом из Стране уговорнице, из Европске заједнице или из једне од земаља наведених у члану 3:

CUMULATION APPLIED WITH ..... (име земље(аља) или територије(а))

- уколико је порекло стечено без примене кумулације са материјалима пореклом из Стране уговорнице или из других земаља наведених у члану 3:

NO CUMULATION APPLIED

Поред самог текста у којем се наводи порекло производа, изјава на фактури **обавезно мора да садржи напомену** из које се види да ли је за стицање порекла коришћена кумулација. Уколико је коришћена кумулација порекла, обавезно се наводи **име земље или територије** (односно, земаља или територија, уколико их је више) **са којима је примењена кумулација порекла.**

Напомена о кумулацији порекла обавезно се уписује на енглеском језику, без обзира на то која језичка верзија је коришћена за сачињавање самог текста изјаве на фактури.

Изјава на фактури предвиђа и следеће податке:

.....
(Место и датум)

.....
(Потпис извозника, додатно мора бити читко наведено име лица које је изјаву потписало)

Подаци о месту и датуму могу се испустити ако су садржани у самом документу на коме је дата изјава на фактури.

Такође, у случајевима када се не захтева потпис извозника, изузеће потписа се такође односи на навођење имена потписника. У складу са чланом 22. став б, **овлашћени извозник не мора потписивати такве изјаве под условом**

да се пред царинским органима Стране уговорнице - извознице писмено обавезе да преузима пуну одговорност за сваку изјаву на фактури која га идентификује, као да ју је сам својеручно потписао. Дакле, у случају овлашћеног извозника, у зависности од тога да ли је царинским органима пружио писмену обавезу или не, произаћи ће и његова обавеза у вези потписивања и навођења имена лица које је изјаву потписало.

У поступку царињења, у погледу прихватања, односно неприхватања изјава на фактури, на одговарајући начин примењују се одредбе које важе и за сертификат EUR.1 (видети тачку 1. у претходном тексту).

8. ДИРЕКТНИ ТРАНСПОРТ

Поред утврђене чињенице о пореклу робе, за издавање, односно прихватање доказа о пореклу у циљу примене преференцијала нужно је да буде испуњен услов директног транспорта.

У том циљу, царинарнице, односно царинске испоставе дужне су да доследно примењују одредбе члана 13. Протокола.

9. ЗАБРАНА ПОВРАЋАЈА ИЛИ ОСЛОБОЂЕЊА ОД ЦАРИНЕ

Појам “повраћај” из члана 15. Протокола односи се на одустајање од права на ослобођење или на повраћај дажбина за материјале без порекла, коришћене у изради финалног производа за који се издаје доказ о пореклу.

Основна сврха члана 15. јесте да онемогући повраћај или ослобођење од плаћања царине за било који материјал без порекла који је коришћен у изради финалног производа са пореклом. На материјале без порекла морају да буду плаћене све увозне дажбине и ни у ком случају не могу да буду враћене. На захтев царинских органа ова чињеница мора да буде доказана.

У циљу доследног спровођења одредби члана 15, приликом извозног царињења пошиљки које прати доказ о пореклу, од извозника ће бити затражено прилагање изјаве да су на материјале без порекла коришћене у изради финалног производа које прати доказ о пореклу плаћени царина и друге увозне дажбине. Уколико су коришћени материјали без порекла који су раније били увезени кроз поступак активног оплемењивања уз систем одлагања, о томе ће од извозника бити затражено прилагање доказа.

Уколико се приликом извозног царињења неспорно утврди да нису испуњени услови из члана 15. Протокола, царински органи неће дозволити да пошиљку прати доказ о пореклу, осим ако извозник достави доказе да је на коришћене материјале без порекла плаћена царина.

10. ИЗВОЗ УЗ ИЗДАВАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА EUR.1 ИЛИ УЗ САЧИЊАВАЊЕ ИЗЈАВЕ НА ФАКТУРИ

10.1 Извоз са сертификатом EUR.1

Уверење о кретању робе EUR.1 може се оверити само уколико су испуњени сви следећи услови:

- 1) да се ради о производима који имају преференцијално порекло Републике Србије или неког од партнера, у складу са одредбама Протокола,
- 2) да је испуњен услов директне испоруке,
- 3) да су на материјале без порекла који су коришћени у изради финалног производа плаћени царина и друге увозне дажбине,
- 4) да је сет образаца уверења EUR.1 попуњен на коректан начин, при чему посебну пажњу треба обратити на рубрике “Наводим околности на основу којих роба испуњава те услове” (“Specify as follows the circumstances which have enabled these goods to meet above conditions”) и “Подносим следећа доказна документа” (“Submit the following supporting documents”) у декларацији извозника, и
- 5) да су уз захтев за издавање сертификата EUR.1 приложена сва документа потребна за доказивање преференцијалног порекла.

Скреће се пажња царинарницама да се приликом извоза производа у Стране уговорнице СЕФТА 2006 уз издавање сертификата EUR.1 могу користити само обрасци које, за издавача ЈП Службени лист СРЈ из Београда, штампа Завод за израду новчаница и кованог новца из Београда и који на полеђини сваког примерка (оригинал, захтев и копија) у сету обрасца EUR.1 (поред података о издавачу и штампару) имају напомену “На основу овлашћења директора Управе царина Србије, бр. Д-18322/1 од 12.10.2007. године” (Прилог 2 уз овај акт).

Попуњавање рубрике 2 сертификата EUR.1

У рубрику 2 сертификата EUR.1 уписује се “СЕФТА”.

Попуњавање рубрике 7 сертификата EUR.1

Рубрика 7 обавезно се попуњава. Рубрику 7 дужан је да попуни извозник.

Попуњавање рубрике 4 сертификата EUR.1

У рубрику 4 уписује се “Србија” или, у случајевима из чл. 3. ст. 3. и 4, назив друге одговарајуће земље или територије.

Попуњавање рубрике 11 сертификата EUR.1

У рубрику 11 сертификата EUR.1 **обавезно се уписују** врста, број и датум декларације по којој је извршено извозно царињење, шифра и назив царинске испоставе из Кодекса шифара, податак о земљи која је издала сертификат (Србија), као и датум и место издавања сертификата. Такође у рубрици 11 мора да стоји потпис и факсимил царинског службеника који је извршио преглед робе наведене у рубрици 8 сертификата EUR.1, као и отисак печата који се користи за оверу.

Печати за оверавање сертификата EUR.1

Уверења о кретању робе EUR.1 приликом извоза у Стране уговорнице СЕФТА 2006 **оверавају се посебним печатом Управе царина Србије**, који може да се користи **само** за сврхе овере уверења о пореклу. Свака царинска испостава која је овлашћена за издавање уверења задужена је са једним печатом намењеним за те сврхе.

За исправну примену и употребу печата одговорни су шефови надлежних царинских испостава, односно вође смена.

10.2 Извоз уз прилагање изјаве на фактури

Обзиром на могућност изигравања одредби Споразума, у случајевима када се извозе производи уз прилагање изјаве на фактури, царинска испостава на одговарајући начин примениће одредбе под 1), 2), 3) и 5) става 1. ове тачке.

11. ПРИМЕНА ПРЕЛАЗНИХ ОДРЕДБИ

Почев од 24.10.2007. године, у складу са одредбама члана 37. Протокола, царинска испостава неће издавати нити прихватати доказе о пореклу који нису у складу са одредбама Протокола о пореклу уз Споразум (СЕФТА 2006).

Изузетак су производи који удовољавају условима овог Протокола и који су на дан ступања на снагу овог Протокола (24.10.2007) на путу или привремено смештени у некој од Страна уговорница у царинским складиштима или слободним зонама, под условом да се, у року од четири месеца од тог датума, царинској служби Стране уговорнице - увознице поднесе уверење о кретању робе EUR.1 издато од стране царинских органа Стране уговорнице - извознице у складу са одредбама билатералних споразума о слободној трговини, наведених у Прилогу 2 уз овај Споразум (споразуми о слободној трговини који даном ступања на снагу СЕФТА 2006 престају да важе), заједно са документима који потврђују да је роба транспортована директно, у складу са чланом 13. Протокола.

12. ПОПУЊАВАЊЕ ЦАРИНСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Споразум о слободној трговини ЦЕФТА, примењује се приликом увоза уписивањем законског основа у рубрику 36 ЈЦИ, при чему су дажбине (из рубрике 47 ЈЦИ) на које се односе неплаћања означене шифрама 01-царина, 02-сезонска царина и 05-посебна дажбина на увоз пољопривредних и прехранбених производа.

Приликом увозног царинења робе код које је земља порекла из рубрике 16 или 34 ЈЦИ, земља са којом је на снази Споразум и за коју се подноси доказ о пореклу робе, може се применити Споразум.

Могуће шифре из рубрике 36 ЈЦИ:

Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Босне и Херцеговине - роба на коју се не наплаћују дажбине, сва роба обухваћена главама 1 до 97 Царинске тарифе	BA00C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Македоније - роба на коју се не наплаћују дажбине, сва роба обухваћена главама 1 до 97 Царинске тарифе	MK00C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Хрватске - роба на коју се не наплаћују дажбине, индустријски производи обухваћени главама 25 до 97 Царинске тарифе осим производа наведених у Анексу 1	HR01C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Хрватске - роба на коју се не наплаћују дажбине, пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) за које је у Анексу 3.7 прописана стопа 0 (ослобођење), дажбине 01, 02 и 05 не наплаћују се	HR11C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Хрватске - пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) на које се наплаћују прописане дажбине 01 до испуњења квоте, роба на квоти наведена у Анексу 3.7, дажбине 02 и 05 не наплаћују се, (испуњењем квоте наплаћују се дажбине 01, 02 и 05)	HR12C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Хрватске – пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) на које се наплаћују прописане дажбине, роба из Анекса 3.7 са прописаном стопом, дажбине 02 и 05 не наплаћују се (роба која није на квоти)	HR13C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Молдавије - роба на коју се не наплаћују дажбине, индустријски производи обухваћени главама 25 до 97 Царинске тарифе осим производа наведених у Анексу 1	MD01C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Молдавије - роба на коју се не наплаћују дажбине, пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) за које је у Анексу 3.7 прописана стопа 0 (ослобођење), дажбине 01, 02 и 05 не наплаћују се	MD11C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Молдавије - пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) на које се наплаћују прописане дажбине 01 до испуњења квоте, роба на квоти наведена у Анексу 3.7, дажбине 02 и	MD12C

05 не наплаћују се, (испуњењем квоте наплаћују се дажбине 01, 02 и 05)	
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Албаније - роба на коју се не наплаћују дажбине, индустријски производи обухваћени главама 25 до 97 Царинске тарифе осим производа наведених у Анексу 1	AL01C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Албаније - роба на коју се не наплаћују дажбине, пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) за које је у Анексу 3.7 прописана стопа 0 (ослобођење), дажбине 01, 02 и 05 не наплаћују се	AL11C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Албаније - пољопривредни производи (обухваћени главама 1 до 24 Царинске тарифе укључујући робу наведену у Анексу 1) на које се наплаћују прописане дажбине 01 до испуњења квоте, роба на квоти наведена у Анексу 3.7, дажбине 02 и 05 не наплаћују се, (испуњењем квоте наплаћују се дажбине 01, 02 и 05)	AL12C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из Црне Горе - роба на коју се не наплаћују дажбине, сва роба обухваћена главама 1 до 97 Царинске тарифе	ME00C
Споразум о слободној трговини у централној Европи – ЦЕФТА 2006 – роба пореклом из АП Косово - роба на коју се не наплаћују дажбине, сва роба обухваћена главама 1 до 97 Царинске тарифе	XK00C

Приликом извозног царинења робе, а за коју се издаје уверење о пореклу, неопходно је да је земља одредишта из рубрике 17 ЈЦИ једна од земаља са којом је на снази Споразум.

Ради примене Споразума, приликом увоза или извоза робе, у рубрику 44 ЈЦИ и у ИСЦС је неопходно унети постојећу шифру уверења, њен серијски број и податак да ли је примењена кумулација или не. Садржај података из рубрике 44/2 се односи само на примену Споразума ЦЕФТА, док за остале случајеве не важи (нпр. текстил из ЕУ).

Опис	Шифра у 44/1	Садржај 44/2
Уверење о пореклу робе ЕУР.1	U01	број ВК или број СК ХХ (где су ХХ међ.ознаке земаља кумулације)
Изјава извозника на фактури	U03	број ВК или број СК ХХ

		(где су XX међ.ознаке земаља кумулације)
Изјава овлашћеног извозника на фактури	U04	број ВК или број СК XX (где су XX међ.ознаке земаља кумулације)

Напомена: **ВК** – без кумулације, **СК** – са кумулацијом

Нпр. уверење EUR.1 C0179926 издато за робу Хрватског преференцијалног порекла, која је произведена кумулацијом робе-сировина преференцијалног порекла из Македоније и БиХ, у рубрику 44 би се унело (U01) (C0179926 SK MK BA)

Нпр. изјава извозника на фактури број 650/2007 (где је вредност фактуре мања од 6.000 ЕУР) издата за робу преференцијалног порекла из Црне Горе, која је произведена кумулацијом робе-сировина преференцијалног порекла из Албаније, у рубрику 44 би се унело (U03) (650/2007 SK AL)

Нпр. изјава овлашћеног извозника на фактури број 3371/08 (где је вредност фактуре већа од 6.000 ЕУР) издата за робу преференцијалног порекла из Молдавије, која је произведена без примене кумулације са осталим чланицама Споразума ЦЕФТА, у рубрику 44 би се унело (U04) (3371/08 BK)

13. КОНТРОЛЕ У ПОСТУПКУ ЦАРИЊЕЊА

13.1 Сврставање робе

Приликом царинења производа обухваћених Споразумом, приликом увозног и извозног царинења потребно је посебну пажњу посветити исправном сврставању робе по Царинској тарифи, како би се:

а) приликом увозног царинења на исправан начин применили преференцијали предвиђени Споразумом;

б) приликом извозног царинења осигурали тачни подаци који омогућавају исправну примену свих одредби Споразума, посебно са аспекта праћења статистичких података потребних за његово спровођење.

13.2 Порекло робе

13.2.1 Увозно царинење

Уколико постоји сумња у исправност презентираних података, надлежна царинарница доставиће Управи царина Србије - Одељењу за порекло робе спорни доказ о пореклу робе на накнадну проверу. При томе, нужно је да се доставе следећи документи:

а) сертификат EUR.1 (уколико се доставља копија сертификата EUR.1, обавезно копирати и полеђину обрасца), изјава овлашћеног извозника или изјава на фактури (зависно од случаја);

б) фотокопија увозне царинске декларације;

в) фотокопија фактуре;

г) фотокопије других докумената, уколико су значајни за постојање сумње у исправност пријављеног порекла робе;

д) остале индикације значајне за конкретан случај.

Независно од одредби претходног става, царинске испоставе извршиће методом случајног узорка селекцију одређеног броја (сва 5%) доказа о пореклу (сертификат EUR.1, изјава овлашћеног извозника или изјава на фактури), које ће преко своје царинарнице доставити Управи царина Србије - Одељењу за порекло робе на накнадну проверу. Приликом селекције предност треба дати пошиљкама већих вредности (без обзира да ли се ради о појединачним пошиљкама или се ради о пошиљкама које се у континуитету испоручују у већим количинама од стране одређених испоручилаца).

13.2.2 Извозно царинење

Приликом извозног царинења производа обухваћених Споразумом, царинске испоставе дужне су да се стриктно придржавају одредби овог акта, као и раније датих објашњења Управе царина који се односе на издавање преференцијалних уверења о пореклу робе.

13.3 Преглед робе

Независно од тога да ли је методом анализе ризика, односно применом селективности инициран или није инициран преглед робе, **све пошиљке на које се примењује Споразум подлежу физичком прегледу у поступку царинења (без обзира да ли се ради о увозу или извозу).**

За спровођење одредбе у претходном ставу одговорни су управници царинарница, односно шефови царинских испостава.

14. НАКНАДНЕ КОНТРОЛЕ

Обзиром да у процесу стабилизације и придруживања Европској унији, за царинску службу један од приоритета представља пуна и ефикасна контрола порекла робе и преференцијала, у свим случајевима у којима се царинарницама доставе захтеви за накнадну проверу доказа о пореклу, управници царинарница **дужни су да овим проверама дају апсолутни приоритет.** То значи да члановима Тимова за порекло у царинарницама, у случајевима када постоје захтеви за накнадну проверу, треба омогућити брзо и ефикасно спровођење таквих контрола, а истовремено захтевати да те контроле буду квалитетно урађене (како оне не би морале да буду вршене поново, а то се догађало у ранијем периоду).

Посебно се скреће пажња царинарницама да се у случајевима када се у предвиђеном року странај царинској администрацији не достави одговор, сматра да је тај одговор негативан.

15. ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ СПОРАЗУМА

У циљу правилне и једнообразне примене прописа, управници царинарница дужни су да осигурају да сви надлежни царински службеници буду упознати са правном регулативом којом је регулисана материја у вези трговине у оквиру Споразума (СЕФТА 2006), као и да им она буде на располагању на царинским испоставама.

Царинарнице, односно царинске испоставе дужне су да пажљиво и савесно прате спровођење Споразума, у делокругу свог рада.

Управници царинарница дужни су да по истеку сваког квартала, у року од 15 дана, доставе Управи царина Србије - Одељењу за порекло робе писмени извештај о спровођењу Споразума. У извештају је потребно посебну пажњу посветити уоченим проблемима и пропустима, као и навести одговарајуће предлоге у циљу побољшања.

Ради евиденције и ажурирања базе података, потребно је Одељењу за порекло робе доставити прецизне податке о укупно накнадно наплаћеној царини у оквиру царинарнице за протеклу годину, по основу контроле порекла робе и оспорених преференцијала после накнадне контроле код страних царинских администрација.

Независно од одредби претходног става, царинарнице су дужне да о сваком већем проблему који се појављује у практичној примени Споразума хитно обавесте Управу царина Србије - Одељење за порекло робе.

16. КОМУНИКАЦИЈА

Обзиром на уочене пропусте у комуникацији између царинских испостава, царинарница и Управе царина, који могу да доведу до озбиљних пропуста и проблема, посебно се скреће пажња царинским испоставама да, уколико постоје проблеми и дилеме у конкретним случајевима, морају да поштују хијерархијски принцип одлучивања.

Посебно треба избегавати директно упућивање странака у Управу царина, обзиром да то у суштини значи избегавање директне комуникације између надлежних организационих јединица царинске службе.

Због тога је нужно да у случајевима у којима постоји конкретан проблем у поступку царинења он првенствено буде разрешен у оквиру царинарнице (управник, Одсек ревизије, Тим за порекло), а уколико је то потребно могуће је контактирати Управу царина Србије - Одељење за порекло робе.

17. ОБРАСЦИ УВЕРЕЊА О ПОРЕКЛУ

Обзиром да све сертификате које оверавају царински органи, а односе се на примену Споразума, за издавача ЈП Службени лист СРЈ из Београда штампа Завод за израду новчаница и кованог новца из Београда, царинске испоставе ће извознике, заинтересоване за набавку сетова образаца предметних уверења, упућивати на ЈП Службени лист СРЈ (тел. 011/30-60-317).

Прилог:

- Шема “СЕФТА 2006 - Утврђивање преференцијалног порекла робе”

Ко.

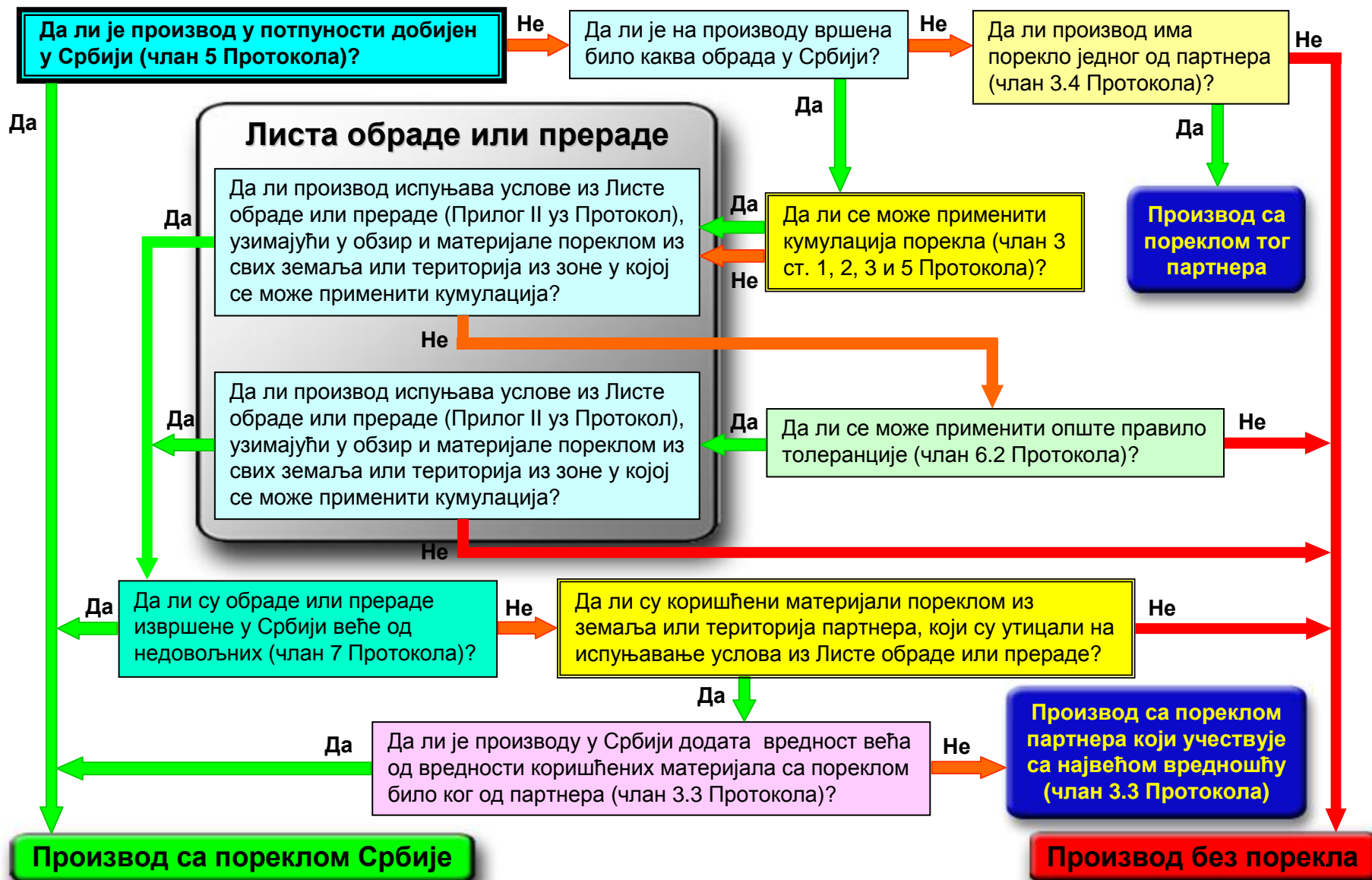
- Биро директора,
- Сектор за царинско пословање,
- Сектор за информационе технологије,
- Сектор за људске ресурсе и опште послове,
- Сектор за финансијске, инвестиционе и правне послове,
- Сектор за контролу примене царинских прописа,
- Сектор за европске интеграције и међународну царинску сарадњу,
- Одељење ревизије,
- Одељење за унутрашњу контролу,
- Група за анализу ризика.

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Тихомир Богићевић

СЕФТА 2006 - УТВРЂИВАЊЕ ПРЕФЕРЕНЦИЈАЛНОГ ПОРЕКЛА РОБЕ*

* СЕФТА 2006 Прилог 4 - Протокол о дефиницији појма "производи са пореклом" и методама административне сарадње

НАПОМЕНЕ УЗ ШЕМУ

1. Шема се примењује за потребе утврђивања преференцијалног порекла робе која се из Републике Србије (без Косова и Метохије), почев од 24.10.2007. године, извози у следеће Стране уговорнице СЕФТА 2006: Албанија, Црна Гора, Хрватска, Македонија, Молдавија и UNMIK/Косово и Метохија.
2. Било које позивање у шеми на Протокол представља упућивање на Прилог IV - Протокол о дефиницији појма “производи са пореклом” и методама административне сарадње уз Споразум о слободној трговини у централној Европи (СЕФТА 2006).
3. На свим местима у шеми израз “земље и територије партнери” означава земље и територије наведене у тач. 1.
4. У поступку утврђивања порекла робе, на свим местима у шеми где је одговор на неко од питања “Да”, подразумева се да је извозник пружио доказе који такву тврдњу неспорно потврђују. У свим случајевима у којима не постоје одговарајући докази, сматраће се да је одговор негативан.
5. Уколико се ради о роби у транзиту преко територије Републике Србије, истовар, поновни утовар или било који поступак намењен очувању робе у добром стању, не сматрају се поступком обраде на производу.
6. Када је у шеми потребно утврдити “да ли су коришћени материјали пореклом из земаља или територија партнера, који су утицали на испуњавање услова из Листе обраде или прераде”, то не искључује истовремено и употребу материјала без порекла који су учествовали у изради финалног производа - квалификацијске јединице.
7. У свим случајевима у којима се утврди да је приликом увоза у Републику Србију роба погрешно сврстана, а порекло земље или територије партнера утврђено је према условима који су прописани у Листи обраде или прераде, сматраће се да се ради о роби без порекла, осим у случајевима где погрешно сврставање није утицало на услове за стицање порекла.
8. Шема се односи искључиво на поступак утврђивања порекла робе. Она не одређује остале услове који морају да буду испуњени како би се Споразум применио, као што је нпр. правило директног транспорта (члан 13. Протокола), забрана повраћаја или ослобођења од царине (члан 15. Протокола) итд.

Шема СЕФТА 2006 - Утврђивање преференцијалног порекла робе не представља замену за законски текст и нема никакву правну снагу. Она је намењена искључиво за информативне сврхе и базирана је на тексту у Прилогу 4 - Протокол о дефиницији појма “производи са пореклом” и методама административне сарадње уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи.

MOVEMENT CERTIFICATE

1. Exporter (Name, full address, country)	EUR. 1 No C 0000000	
	See notes overleaf before completing this form.	
3. Consignee (Name, full address, country) (Optional)	2. Certificate used in preferential trade between ..... and ..... (Insert appropriate countries, group of countries or territories)	
	4. Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Country, group of countries or territory of destination
6. Transport details (Optional)	7. Remarks ☐ Cumulation applied with..... ..... (Name of country/(s) or territory/(s)) ☐ No cumulation applied (Insert X in the appropriate box)	
8. Item number; Mark and number; Number and kind of packages⁽¹⁾; Description of goods		9. Gross mass (kg) or other measure (litres, m³, etc.)
11. CUSTOMS ENDORSEMENT Declaration certified Export document ⁽²⁾ Form ..... No ..... Customs office: ..... Issuing country or territory: .... Place and date .... (Signature)		10. Invoices (Optional)
Stamp		12. DECLARATION BY THE EXPORTER I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Place and date .... (Signature)

SPECIMEN

⁽¹⁾ If goods are not packed, indicate number of articles or state "in bulk" as appropriate.

⁽²⁾ Complete only where the regulations of the exporting country require.